

Iva Grgić Maroević, Tonko Maroević, Valter Tomas i Josip Lisac na predstavljanju knjiga Valtera Tomasa i Mirka Tomasovića na Sveuličištu u Zadru 2018.

Josip LISAC

ZADAR ▶ Tonko Maroević (1941.-2020.) bio je neobično svestrana pojava u hrvatskoj kulturi druge polovice 20. stoljeća i godina koje su slijedile. Rijetki znalac, oduševljen mnogim granama humanistike, bio je pjesnik, prevoditelj, antologičar, poznavatelj likovnosti i književnosti, kritičar, eseist, urednik, priredivač knjiga, glasoviti i nadahnuti promotor mnogih ostvarenja, tijesno povezan s kazalištem (sjetimo se

samo prijevoda Stilskih vježbi), dužnosnik u Matici hrvatskoj i u drugim ustanovama, Hvaranin, prepun Sredozemlja i stanovnik svijeta, često vedar i uvijek značiteljan. U poeziji bio je majstor pjesme u prozi i soneta, a u prevodenju velik; sjetimo se samo Dantea ili Borgesa. Povezivao je mnoge ljude i udruge, razumijevao brojne pojedince, otišao u 79. godini u voljenom Starom Gradu.

Golem prinos

Bio je jedan od najboljih poznavatelja hrvatske

književnosti od Marulića do Anke Žagar i drugih te iznimno poznavatelj brojnih drugih literatura (npr. talijanske, katalonske ili poljske), skroman i nemetljiv. Njegove likovne monografije vrijedne su, likovne kritike također. S oduševljenjem je govorio o drugima, s radošću čitao. Tina Ujevića držao je najboljim hrvatskim pjesnikom, Balade Petrice Kerempuha najboljom hrvatskom pjesničkom knjigom. Bio je zahvalan mnogima držeći se dužnikom brojnih pojedinaca,

npr. Ivana Slamniga. Ostvario je opsežan opus, a kad bi se dodalo i ono što je izgovarao u raznim prilikama, bio bi to golem prinos.

Ovdje govorim o njemu jer je i sa Zadrom bio vrlo povezan. Niz godina često je boravio u našem gradu; tu je skupa sa suprugom imao i stan. Višekratno je bio promotorom raznih izdanja, osobito u Ogranku Matice hrvatske. Bio je dragocjen suradnik Zadarske smotre i časopisa Croatica et Slavica Iadertina. Objavljivao je

Stanovnik svijeta jako povezan i sa Zadrom

U poeziji bio je majstor pjesme u prozi i soneta, a u prevodenju velik; sjetimo se samo Dantea ili Borgesa. Povezivao je mnoge ljude i udruge, razumijevao brojne pojedince, otišao u 79. godini u voljenom Starom Gradu

u tim periodicima poeziju, eseje, prikaze, prijevode, nekrologe. Nakon predstavljanja pojedinih izdanja znali smo večerati u »Dva ribara« ili u restoranu »Zadar«. Bio je uvijek dobro raspoložen i duhovit. Govorili smo u raznim prilikama u Zagrebu, a komunicirali smo od početka 2002. kad smo u Šibeniku prikazali knjigu U pohvalu od grada Šibenika Milivoja Zenića. Govorili smo Tonko Maroević, Aleksandar Stipčević, ja i autor, a danas sam još samo ja ostao živ.

Susreti i zahvalnost

Znao je reći da mu Zenić jako fali ili da je ponosan na to što je suvremenik Brace

Lučina. Mnogo smo razgovarali u okviru rada Uredništva Stoljeća hrvatske književnosti. Tom je uredništvu bio voditeljem nakon smrti Ante Stamaća, pa smo i u Rijeci promovirali jednu od knjiga te edicije, a ponešto i u Zagrebu. Znali smo se sresti i u Splitu gdje smo neko vrijeme obojica održavali nastavu. U Zadru je bila poneka sjednica Uredništva Stoljeća hrvatske književnosti, a nakon posla objedovali bismo u Rektoratu i još otišli počastiti se u kamp u Arbanasima.

Zahvalan sam dragom i neprežaljenom Tonku na suradnji, druženju i prijateljstvu, na zaslugama za hrvatsku kulturu. Počivao u miru Božnjemu.